

Szerkesztőség

Arad, Asser-palota.

Kiadóhivatal

Fülv. Regele Ferdinand 422.
(József Ióherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre ... .. 600 Lej.
Fél évre ... .. 300 Lej.
Negyed évre ... .. 150 Lej.
Havonta ... .. 50 Lej.

Művelődési díjazás az aradit.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurostiban 50 banival
több.

Allampolgár vagyok

mondja az adófizető, katonáskodó, az állami terhekhez hozzájáruló ezen a területen született állampolgár. Felőlem már határozott Trianon és én nyugodtan tudomásul vettem Trianont. A kormány azonban törvényt hozott az állam polgárságról és ezentúl nem elég az, ha valaki ezen a földön született és adójával hozzájárul az állanterhek viseléséhez, — ezentúl okmányok egész tömegével kell igazolni mindenkinek azt, hogy kétségbe nem vonható módon joga van az állampolgársági címhez.

A törvény által elrendelt igazolási eljárás most venné kezdetét és ez olyan hatalmas munkát ró a városokra, hogy azok szinte képtelenek a munkát elvégezni. A törvény az igazolás befejezésére határidőül május 17-ikét teszi meg, a munkálatok pedig csak május 2-án kezdődnek. Nem pár száz kétes állampolgárságu ember elbírálásáról van szó, hanem több ezer ember illetőségének a megállapításáról. Külön hivatalokat kell felállítani ezenkívül az illetőségi, születési, házassági és egyéb bizonyítványok ezreit kell kiállítani, ezeket benyújtani a bizottság elé, be kell szerezni még azokat az okmányokat is, amelyek igazolják, hogy a leendő állampolgár nem repatriált-e. Ezenkívül még sok, nagyon sok esetet, helyzetet, állapotot kell igazolni ugyszólván mindenkinek és mindezt pár nap alatt, mert május 17-ig már mindennek be kell fejezve lenni, azután kifüggesztik a listát nyilvános közszemlére.

Aradon egyedül tízezer illetőségi bizonyítvány kiállítása szükséges, mert hivatalos becslés szerint körülbelül ennyien nem szereztek eddig még illetőségi bizonyítványt. Hogy miképen fogják ezt a tízezer illetőségi bizonyítványt kiállítani, ezt még maga a város sem tudja. Még az sem biztos, hogy május 2-án kezdődnek-e meg a munkálatok, hiszen a legtöbb város el sem készülhetett még a szükséges hivatalok felállításával. Dr. Boila Romulus cluji egyetemi tanár legutóbb kritikát mondott az új állampolgársági törvényről. Kifejtette, hogy a ratifikált trianoni békeszerződés nagyon precíz törvény, semmi szükség nincs új törvényre. De ha már végre kell hajtani az új törvényt, úgy adjanak időt ehhez, publikálják a precíz végrehajtási utasítást és ne állítsák a városokat lehetetlenség elé. Szeretnénk már tudni az állampolgárság igazolásán, hogy végre-valahára mint minden fórum által elismert állampolgárok fizethessük nyugdíjas adóinkat

Nincsen szó román—oroszfeszültségről

(Cáfolják az orosz csapatkoncentrációt. — Olasz lap fantasztikus cikke. — Jugoszlávia magatartása.)

(Saját tudósítónktól.) A külföldi sajtóban az utóbbi időkben többször jelentek meg fantasztikusan beállított cikkek bizonyos román—oroszfeszültségről és állítólagos orosz csapatösszevonásokról. Ezeknek a híreknek most erőlyes cáfolata érkezik Bucurestiből.

Ugyanis a román—oroszfegyveres bizottság román tagjai, akik tudvalevőleg nemrég érkeztek vissza Kamenov Podolszkból, kijelentették, hogy az oroszok szívélyesen fogadták őket és semmit nem tapasztaltak az Oroszországban elterjedt állítólagos románellenes hangulatról. Három napig tartózkodtak orosz területen, de ezalatt az idő alatt semmiféle csapatkoncentrációt nem észleltek. A bizottság munkáját kedvező eredménnyel intézte el és a jövő hónapban újabb értekezletre jönnek össze, ezúttal román területen.

Olasz lap a román—francia szerződés ellen.

A Bucurestiben megjelenő *Dimineața* római távirat alapján közli, hogy az ottani *Messagero* című lap azt írja, hogy Foch tábornagy a francia kormánytól a román—francia szerződés ellen nyilatkozott, mert szerinte ez a szövetség nehéz helyzetbe hozná Franciaországot. A lap értesülése szerint a tábornagy nyilatkozata miatt húzódnak a szövetség megkötésére irányuló tárgyalások Párisban, noha a francia kormány újabb fegyverkezési kölcsönt hajlandó nyújtani Romániának. A *Dimineața* ezt a hír a legnagyobb fonttalással közli, bár megállapítja, hogy a *Messagero* az olasz kormány hivatalos lapja, de ezzel szemben ismeretes a lapnak a román—francia szövetség kérdésében elfoglalt álláspontja.

Milyen álláspontra helyezkedik Jugoszlávia.

A *Morningpost* belgrádi jelentése szerint a román—oroszfeszültség miatt a kisantant szláv államaiban észrevehető hatás nyílt váult meg, különösen Belgrádban vitatják ezt a problémát. A jugoszláv kormány, amely felhívást kapott, hogy csatlakozzék a

román—francia szövetséghez, elhalasztotta választát a parlament megnyitásáig, amikor az új kormány végleg megalakul. Mivel a jelenlegi kormány ideiglenes, Ju-

goszláviának nem áll módjában ilyen nagyfontosságú kérdésben határozni. A *Morningpost* megállapítja, hogy bár a kisantant összes államai bolsevista ellenesek, mégis nagyon nehéz Románia és Jugoszlávia együttműködését feltelezni Oroszországgal szemben, mert a pánszláv eszmék áthatották az összes jugoszláv társadalmi rétegeket.

Május 2-án kezdődik az állampolgárság igazolása Aradon.

(Külön hivatalokat szerveztek. — Milyen okmányok szükségesek az igazoláshoz.)

(Saját tudósítónktól.) Az állampolgárságok igazolásának munkálatai május másodikán kezdődnek meg Aradon. A városházán már nagyban folynak az előkészületek a hivatalok megszervezésére, amelyek az állampolgárságok igazolását fogják végezni. A város vezetősége már teljesen elkészítette a tervezetet, amelynek alapján valószínűleg harminc napot vesz igénybe az összes aradi állampolgárságok igazolása. Kétfelhivatalok fognak működni, a hová az állampolgárság iránti kérelmeket be kell nyújtani. A kérvényeket egy bizottság fogja osztályozni és felülvizsgálni, a melynek az előterjesztése alapján a főpolgármester vagy helyettese dönt az igazolás fölött. A bizottság tagjai *Stefan* Sabiu főjegyző, *Pocioianu* János első kerületi előljáró, *Lucaciu* Lajos árvaszéki főljáró, *Spernac* János városi jegyző. A gáji igazolásokat *Puticiu* András gáji kerületi előljáró végzi. A kérvények kiállításának megkönnyebbítése céljából a város nyomtatványokat készített, a melyeket papírkereskedésekben fognak árusítani. A kérvény uralpát ki kell tölteni és az azon felsorolt okmányok csatolandók hozzá. A kérvényhez csatolt okmányok a következők: A családfe születési anyakönyvi kivonata, házassági anyakönyvi kivonata, a gyermekek születési bizonyítványa, személyazonosság igazolványok, az állambiztonsági hivatal vizumozásával, minden családtag részére, kivéve a 14 éven alóli gyermekeket, illetőségi bizonyítvány, amely igazolja, hogy már 1918-ban illetőséggel bírt a kérvényező Románia területén, a re-

patriákó hivatal igazolványa, a mely bizonyítja, hogy a kérvényező nem repatriált. Ha a kérvényező 1918 után több romániai városban lakott, minden városból igazolványt kell szereznie, hogy nem repatriált. Igazolni köteles a népesedési hivatal által, hogy mióta lakik Aradon. Hogyha elvált házastársai kerik az állampolgárságot úgy igazolni kell hivatalosan, hogy az elválás megtörtént, ebben az esetben a nő visszanyeri régi illetőségét. Végül a kérvényhez adóbizonylat is kell.

A kérvényeket a városházán felállítandó kétfelhivatalokban kell benyújtani, ahol azonnal feldolgozás alá kerülnek. Az az aggodalom merült fel a város vezetőségének körében, hogy a kitűzött harminc napos időtartam alatt mindenki képtelen lesz beszerezni a szükséges okmányokat. Különösen ha az illető más városokban is lakott és a városokból igazolványokat kell szereznie. Ezen a rendelkezésem még változtatnak. Az állampolgárságok igazolásának munkálataival kapcsolatban igen súlyos probléma elé került a város vezetősége. Ugyanis Aradon mintegy 10.000 olyan lakos van, aki illetőségi joggal bír ugyan de ezideig nem tartotta szükségesnek megszerezni az illetőségi bizonyítványt. Az illetőknek a kitűzött harminc nap alatt nemcsak a kérvényekhez mellékelendő okmányokat kell beszerezniök, hanem illetőségi bizonyítványukat is, amelyeknek kiállításai munkálatai a város vezetőségére hárulnak. Valószínű, hogy 10.000 ilyen kérvény elintézését képtelen a város harminc nap alatt keresztülvinni.

Megindult a választási harc Franciaországban.

(Páris ötvenhat képviselőt választ. — A főváros jelöltjei.)

Párisból jelentik: A választási mozgalom egész Franciaországban megindult. A vidéki jelölésekről még nem érkeznek kimerítő tudósítások, de Páris képviselőjelöltjeinek lajstromát már betervezték a községtanácsban székelő választási bizottságnak. Párisban és külvárosaiban négy választókörzet van, amelyek összesen 56 képviselőt választanak. Az első körzet listavezetői a republikánus egyesülés pártja részéről Fabry gyarmattügyi miniszter, az Action Française jelöltje Devesins royalistavezér, a disszidens kormánypártiak Coirat volt minisztert jelölték első helyen. Clémenteau pártjának listavezetője Noules volt oroszországi francia követ, második helyen pedig Klotz van jelölve, Clémenteau volt pénzügy minisztere. A kommunisták listavezetője Cachin. Ezenkívül jelöltek a baloldaliak, monarchisták és a disszidens republikánus szocialisták.

A második választási körzetben csak öt párt állt jelöltet. A kormánypárt listavezetője Pathé, második helyen pedig az ifjabb Maurice Barrés van jelölve. A baloldali blokk első helyen Leon Blum szocialista-vezért kandidálta. Ebben a körzetben jelölték még a Action Française, a disszi-

dens kormánypártiak és az anarchisták.

A harmadik választási körzetben hét párt veszi fel egymással a küzdelmet tizenhárom mandátumért. Itt a baloldali blokk listájának élén Palmlevé volt miniszterelnök áll, második helyen pedig a radikálisok vezére Buisson. Ebben a körzetben két kommunista lajstromot nyújtottak be, a

Moszkvától elvárt független kommunistákét és a III. internacionáléhoz tartozókét.

A negyedik körzetben, amelyhez Páris környéke tartozik, a kormánypárton kívül négy szocialista árnyalat harcol egymással 19 mandátumért. A baloldali blokk listavezetője Longuet Jean, a francia szocialisták vezére. A kormánypárt vezetői Bokanowsky tengerészügyi miniszter és Dubois, a jóvátételi bizottság volt elnöke. Ezenkívül a kommunisták és a munkaközösség pártja állítottak jelöltet.

Angol író regénye Budapestről és Bécsről.

Hogyan látta egy angol tiszt a két fővárost az összeomlás után?

(A Közlöny londoni levelezőjéről.) Érdekes regény jelent meg a napokban a londoni könyvpiacra. Szerzője Geoffrey Moss, akinek neve teljesen ismeretlen volt. A könyv címe „Sweet Pepper”, vagyis magyarul *Paprika*. Már a címből kitűnik tehát, hogy a regénynek Budapesten kell játszódnia. Tényleg Pesten és részben Bécsben játszódik le, amiből arra következtethetünk, hogy a szerző valószínűleg angol katonatiszt, a ki valamelyik misszióval járt előbb Bécsben, majd Budapesten. A regény hősnőjét, Jill Mordaunt-t Bécsben ismerjük meg, amint egy nagy és drága hotelben lakik, hiszen 1919-ben vagyunk és Jill a

brit fegyverszüneti bizottság gépírója. „Oszták valutában — írja a szerző — havonta nagyobb fizetést kapott, mint az osztrák miniszterelnök egy egész esztendőben, ha ugyan egy osztrák miniszter az akkori viszonyok között ily hosszú ideig maradt volna hivatalában...”

Jill, aki Angliában olyan szegény volt, mint a templom egere, Bécsben úgy élt, mint egy herceg nő. Délben a Sachernél ebédelt, a melyet Moss részletesen leír és Bécs egyik legmértőbb nevezettségének tüntet fel. A Ringhotelen és a Sacheren kívül azonban a szerző úgy látszik nem ismert meg mást Bécsben, éppen ezért a vá-

ros és az ottani élet jellemzése nemcsak egyoldalú, de meglehetősen hiányos is. Jill úgy került Budapestre, hogy a bécsi fegyverszüneti bizottság feloszlott és őt elbocsátják. Vissza kellene mennie Angliába, azonban egyelőre nem akar visszatérni a szegénységhez. Sokat hallott már Magyarországról, ezért elhatározza, hogy végkielégítését arra használja fel, hogy Budapestre menjen. Már a hajón igen érdekes ismeretséget köt. Egy parasztnak öltözött gróf büröndjében egy megkötözött bolsevik emigránst csempész át a határon. Bécsből szöktette meg a kommunistát, akit azután szállodájában egy büröndbe gyömöszölt. Jill nem tudja, hogy később mi történt ezzel a kommunistával, azonban annyira megtetszik neki a kalandos gróf, hogy kedvese lesz. Budapestben azután gyönyörű, mámoros heteket él. Megismeri az éjjeli életet, a leghíresebb kottot, Necker Bébit, akinek állandó kísérője és barátja lesz. Nem tud ellenállni a pesti gavallérok udvarlásának és előbb Arkozy gróf, majd Palugay herceg kedvese lesz. Végül megjelenik egy angol tiszt, aki kiragadja őt a pesti mámorból és magával viszi. Ez a regény tárgya, Budapest azonban épp oly felületesen van beábrándítva, mint az osztrák főváros.

A könyv szimpatikusan foglalkozik a magyarokkal, de túltengenek benne a politikai frázisok. A Paprika rövidesen magyar nyelven is megjelenik.

Sebastianus utja elvégeztetett.

Regény, írta Szántó György.

Szent Sebestyén, a fiatal és szép római centurió a hatalmas Diocletianus császár alatt, Krisztus után 287-ben mártírhálálalt. Saját katonái nyilazták halálra, mert hozzáférköztek lelkehez a krisztusi tanok és ő hirdette a tanokat. Azóta a századok gyors pergésében sok ilyen Sebestyént nyilazták halálra azok, akik nem tudták vagy nem akarták megérteni az új szépségeket. A művészet, irodalom, tudomány uttorított csak a későbbi korok értékelték és a fiatal római centurió után következő mártír-szentek hosszú sora igazolta, hogy mindig az eszme igaz, csak az emberek félnek az igazságtól.

Szántó György most megjelent hatalmas regényében egy ilyen utat akaró művész-Sebestyén tragédiáját írja meg. Talán saját magáról ír, talán az újabb idők nagy nyugatról lendült akarásait érzékelteti a doktrinér szakszerűség helyett a cselekményekre ragott regényben, nem tudni. De ez nem is fontos. Szántó György harcol az ő igazságáért, az új művészetért. Legutóbb képiállítást rende-

zett Aradon megmaradt műveiből és a közönség idegenkedve fordult el az újtól, a többi pályatárscenturiók pedig igyekeztek hegyes nyilakkal megsebezni őt. Amit képeiben demonstrálni akart, azt demonstrálja most regényében is. Felvonultat egy nagytróró fiatal művészt, a közönség elé vetíti annak küzdelmes életét, de nem a Murger-regény bájosan romantikus bohémiségeivel, hanem markánsan kemény színekkel, nem édesíti kedvesre a kiáltó vöröst, úgy adja, amilyen az valójában. Megírja mint kell a fiatal Sebestyéneknek vergődni az Akadémiahagyományok hazugságai alatt és jaj annak, aki egy kevés utat akar belopni az Akadémiába. A konzervatív hagyományok egész nyíl-erdeje repül felette. De a regény Sebestyénje nem csügged. Előre, mindig csak előre tör — és amikor már azt hiszi, hogy elérte élet nagy célját, akkor csalódva látja, hogy csak egy kis töredék az, amely méltányolja az ő általa hirdetett igaz művészetet. A nagy tömegnek még mindig évtizedek kellene, amíg megérti őt.

Szántó György ebben a regényben egyszemélyben harcos, tudóstanárr, fantaszta álomlátó és — művész. Gyönyörűen tömör stílus

ban ír, a szavaknak valóságos muzsikájával árasztja el az olvasót. Van benne egy pár vizionális meglátásnak a leírása, ezek az írásművészetnek valósággal remekai. A könyv egyben irányregény is: pacifista és humanista tendencia árad belőle, nem látja szépnek és jónak ezt a mai társadalmat és a művészből sok helyen kitör a proféta. Lehet, hogy ez talán árt a regény kerelkedésének. Elvitázhatatlan azonban, hogy ez az álomlátó ember erősköponyja, a küzdelembe bele nem fáradó egyéniség, tud írni. Művésze volt az ecsetnek, amíg látott, ma művésze a szavaknak.

Az erdélyi irodalom értékét kapott a *Sebastianus utja elvégeztetett* című regénnyel. Most hóna alá kell nyulni a tehetségnek és emelni kell őt. A sok áltehetség és frázis ember között jól esik találni egy igazat is. A könyv a husvéti könyvpiacra jelent és a közönség szívesen fogadta. Tetszetős külseje és nyomdai kiállítás a *Reclam*-nyomda izlésére vall. A könyv megtette már útját Magyarországra és Csehszlovákiába is. Beszélni fognak róla, mert erről a könyvről beszélni kell.

(k. s.)

11 milliárdos sikkasztás Budapesten.

(Újabb feljelentések Weisz Emil tőzsdebizományos cég ellen.)

Budapestről táviratozzák: Jelentettük, hogy a Weisz Emil és fia ismert budapesti tőzsdebizományos cég tegnap fizetési képtelenséget jelentett be több milliárd passzívával. A fizetési képtelenséget főleg az idézte elő, hogy a cég néhány budapesti gyár és nagyobb cég részére valutaátutalási megbízásokat fogadott el és azokat bécsi cégekhez továbbította. A bécsi cégek azonban nem teljesítették a megbízást és a cég a vállalt kötelezettségeket budapesti értékeiből fedezte. A tegnapi és mai nap folyamán számos feljelentés érkezett a budapesti rendőrséghez Weisz Emil és fia ellen sikkasztásért és csalásért. A káros szeg eddig tizenegy milliárd koronára növekedett és a károsultak főleg budapesti tőzsde bizományosok. A fizetési képtelenné vált cég egyezkedni kezdett és így a rendőrség nem tett ellene lépéseket. Azonban a két cégtárs az egyezkedési tárgyalások között repülőgépen Prágába szökött. A nyomozás megállapította, hogy a repülőgépjárat nélkülük ment tovább Prágából. A budapesti rendőrség elfogató parancsot adott ki a megszökött tőzsdebizományosok ellen sikkasztásért és csalásért.

Oriási lopás egy aradi vállalkozónál.

(200 ezer lej értékű fémet loptak el Kohn József bádogostól. — Letartóztattak két munkást. — Előkelő orgazda.)

(Saját tudósítónktól.) Évek óta tartó, nagyarányú lopásoknak jött nyomára az aradi államrendőrség. Kohn József aradi nagyvállalkozót károsították meg alkalmazottai, akik nagymennyiségű cint, gépsziját és egyéb gépalkatrészeket loptak el a nagyiparos műhelyéből. A kár az eddigi megállapítás szerint föltululja a kétszáz ezer lejt. A lopásokkal kapcsolatban megindult a rendőrségi eljárás egy dúsgazdag aradi nagykereskedő ellen is, aki azzal van vádolva, hogy a lopott holmik nagy részét összevásárolta. A nagyszabású leleplezésekről a rendőrség a következőket közli a *Közöny* munkatársával:

Kohn József nagyiparosnak a Str. Consistorului (Batthyány)-utcában, saját házában van a bádogostói gyára. A gyár művezetője már régebben észrevette, hogy a landóan tűnnek el a műhelyekből különféle gépalkatrészek és cintárgyak. A művezető eleinte egyedül akarta leleplezni a titokzatos tolvajt, de a legnagyobb körültekintés is sikertelennek bizonyult. A tolvajlások mindig merészebbek lettek és napról napra tűntek el a legértékesebb holmik. Az esetről tegnap tettek jelentést az elsőkerületi rendőrségen, ahol a legnagyobb körültekintéssel indult meg a nyomozás. Adamovici és Petrisor rendőrtisztek vették kezükbe az ügyet és csakhamar sikerült a hatalmas arányú lopásokra világosságot deríteni.

A rendőrtisztek a gyárvállalat egyik tanulóját vették vallatás alá, aki elmondta, hogy amióta a cégnél van alkalmazva állandóan tapasztalja, hogy az ott dolgozó munkások különféle tárgyakat hordanak el a munkaidő után. A gyermek vallomása alapján házikutatást tartott Ternován. Tódor és Preza János munkásoknál és nagymennyiségű bűnjelet foglaltak le. A két embert letartóztatták.

Eleinte mindent tagadtak, később azonban beismerték, hogy két év óta folytatják tizelmeiket. A lopott árukat Hartmann Samuel Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-téri) kereskedőnek adták el. Az értékes cintárgyakat a kereskedő kiló számra vásárolta. Régebben három lej ötven banit adott kilójáért, de amikor nagy tömegben kezdték szállítani a vásárlási árat leszállította különként egy lejre. A kereskedőt előállították a rendőrségen és azt vallotta, hogy nem tudott róla, hogy az áruk lopottak. Az eljárás orgazdaság vétségé miatt megindult ellene.

A további nyomozás megállapította, hogy a régebben elbocsátott napszámosok szintén részesek

voltak a lapásokban. Ma délután rendőrség kiszállt Glogovácon, ahol a gyár több alkalmazottjánál házkutatást tartott. A házkutatás eredménnyel járt, mert szintén

Bizonytalan a német nyolcszáz milliós kölcsön.

Morgan még nem ért rá foglalkozni a kérdéssel. — Belgium elismítja az olasz-francia ellentétet. — A német külügyminiszter kemény beszéde.

(Saját tudósítónktól.) A nemzetközi gazdasági helyzet szanálása még mindig óriási nehézségekkel küzd. Párisi távirati jelentés szerint Morgan amerikai bankár, aki kölcsönügyletek lebonyolításával kapcsolatban jött át Európába, holnap már visszautazik Londontól Newyorkba. A világ egyik legjelentékenyebb pénzembere Morgan, aki kijelentette, hogy még eddig nem volt abban a helyzetben, hogy a Németországnak nyújtandó 800 milliós kölcsönrel foglalkozzon. Morgan kijelentései mögött olyan okok rejlenek, amelyek Amerika bizalmatlanságát fejezik ki az örökké nyugtalan Európa pával szemben. Egyes európai államok állig felfegyverkezetté és a háborús politika folytatása, amit főképpen Poincaré kormánya reprezentál, nem teszik alkalmasá az európai országokat arra, hogy dolgozhassanak és a nekik adott kölcsön visszafizetését biztosítsák. Morgan ennek is határozott kifejezést adott, amikor azt mondotta, hogy a nemzetközi kölcsön megvalósulása attól függ, hogy képesek-e az európai nemzetek állandó és tartós békében élni egymás mellett.

Az angol-orszós tárgyalások üléseit bizonytalan időre elnapolták és így valószínű, hogy az a jóslás, amely szerint a konferencia egy évig is eltarthat, be fog teljesedni. A két ország megbízottai akkor ülnek össze ismét tárgyalásra, ha a két ország között fennállott szerződések tanulmányozására kiküldött bizottság jelentéseit elő fogja terjeszteni. A bizottság munkája pedig valószínűleg több hónapig fog tartani.

A római Volta távirati iroda jelentése szerint Theunis belga miniszterinök és Hymans, Theunis kormányának egyik tagja még május hónap közepe előtt Milanóba utaznak, hogy Mussolini olasz miniszterelnökkel tanácskozzanak. A belga kormányférfiak úgy látszik az olasz és a francia kormányok között keletkezett ellentétet akarják elsimítani, hogy a jóvátétel kérdését mégis Poincaré szellemében oldhassák meg. Ugyanakkor, amikor Poincaré látszólag a szakértői javaslatok mellett foglalt állást, de valójában továbbra is a Németországot földreterpni szándékozó politikáját folytatja, dr. Stresemann, a német birodalmi kormány külügyminisztere, aki eddig mérsékelt magatartásáról volt ismert, egy magdeburgi néppárti gyűlésen a német jobboldaliak pártjára kelt. A miniszter többek között a következőket mondotta, ami Poincaré erőszakos politikájára akar válasz lenni:

— Teljesen megértem a német fajvédő mozgalmat! Külföldön is erősen érzik a mozgalom jogosságát.

nagy mennyiségű bűnjelet foglaltak le. Az eddigi megállapítások szerint a lopásokban mintegy tizenketten vettek részt. A nyomozás a legnagyobb apparátussal folyik tovább és valószínű, hogy a nagyszabású lopás összes tettesei holnap a rendőrség kezeiben lesznek.

amit bizonyít Macdonald angol miniszterelnök minapi yorki beszéde is, amelyben a német nacionalista mozgalmat a külföldi politika következményének mondja! Ennek a kijelentésnek nagy jelentősége van, amiről a külügyminiszterium sem fog meglepedezni, amikor arra a jegyzékre fog válaszolni, amelyben szemünkre vetik, hogy miért türjük meg az ugynevezett nacionalista szervezeteket. Meggyőződésem azonban, hogy a német külügyminiszternek nem áll jogában, hogy fajvédő érzelmeknek engedjen.

Az aradi adókvetések.

(Kik kerülnek sorra május 5-ikén.)

Az aradi speciális adókvetőbizottság május 5-én a következő részvénytársaságok, szövetkezetek és vállalkozók adóit tárgyalja: Cooperativa Dumbravita, Coop. de consum Socodor (Székudvar), Institut de credit, Csermei (Csermő), Coop. de exploatarea de lemne Cladova, Coop. Tovarasia seteasca Varsandul nou (Ujvarsánd), Coop. de consum Macea, Coop. de consum Silindia, Coop. plugul Chisindia, Banca Circumscriptei Nadlac, Banca Economica, Semlac, Nadlacul copp. (Nagylak), Cassa de pastrare Nagylak, Zsófia malom Nagylak, Institut de credit Buteni (Körösbökény), Cassa de pastrare Zerindulmare (Nagyzerénd), Coop. de consum Zimándköz, Banca populara Iratosulmic (Kisiratos), Hangya szövetkezet Kispereg, Hönigesz Nándor Nagyhalmagy, Ujj, Vály és Hajnal Erdeis, Coop. de consum Curtici, Coop. „Curticeana“ Curtici, Jovin Traian Curtici, Soc. Furnica Román-Pécska, „Pecicana“ cassa de pastrare (Magyar-pécska), Cassa Economica Magyar-Pécska, Gizella malom Magyar-Pécska, Hangya szövetkezet Magyar-Pécska, Coop. de ajutorare Magyar-Pécska, Fabrica de tigla Barzava, Coop. „Ineuana“ (Borosjenő), özvegy Ehrenwald V.-né, Radna, Cassa de pastrare Siria, Institut de credit Kisjenő, Coop. Minisana (Ménés), Institut de credit Pankota, Agraria S. A. Chrisineu, Cassa de pastrare „Chisineana“ (Kisjenő), „Paulisana“ coop. Paulis, Banca populara Paulis, Prima cassa de pastrare Glogovacz, Coop. Lantaria (Chisineu).

Egy ismert magyar tudós halála.

(Meghalt az aradi viztorony építője.)

(Saját tudósítónktól.) A magyar műszaki világot és mérnöki társadalmat súlyos veszteség érte Zielinszky Szilárd dr., a Magyar Mérnöki Kamara első elnökének fiatalával. Zielinszky Szilárd, 1860-ban született s középiskoláinak elvégzése után a budapesti József műegyetem hallgatója lett. Mint fiatal mérnök évekig időzött külföldön, majd hazajött és résztvett az ungvölgyi-, brádi, küküllővölgyi és a temesvári-radnai-lippai vasutak építésében, valamint Magyarország és Erdély összes vashidjának tervezése az ő nevéhez fűződik. Zielinszky építette az aradi viztoronyt is, ő hozta be először Magyarországon a vasbetonépítkezést és alig volt műszaki alkotás ahol közre ne működött volna, mint a budapesti József műegyetem tanára nevelte az ifjú mérnök generációt. Évtizedeken keresztül hárcolt a Magyar Mérnöki Kamara létrehozása érdekében, míg most néhány hónappal ezelőtt sikerült ez és annak ő lett az első elnöke. Nagyarányú munkásságát derékban törte ketté halála. Egy évtized óta szívbajban szenvedett, amely az utóbbi hétévekben elhatalmasodott rajta és vasárnap éjszaka Budapesten meghalt. Az elhunytat intím barátság fűzte Sármezey Endréhez az Acsev. volt helyettes igazgatójához, akinek kedvéért jött Zielinszky Aradra. Temetése ma volt a Műegyetem aulájából. Belhő István magyar miniszterelnök melegen üdvözlő részvételtáviratot intézett az elhunyt családjához és koszorút küldött a tudós mérnök ravatalára.

Petőfi-ünnepély Páduában.

(Olasz képviselő beszéde a magyar-ságról.)

Páduából táviratozzák: A páduai egyetem tegnap rendezett nagysikerű ünnepélyben hódolt Petőfi Sándor, a nagy magyar költő szellemének. Az ünnepélyen hatalmas és előkelő közönség jelent meg, amely mindvégig a legnagyobb figyelemmel adózott a magyar költőnek és hosszasan ünnepelt minden előadóművészt, akik Petőfi költeményeit interpretálták. A Petőfiről tartott előadásokon kívül Petőfi számos olasz nyelvre fordított költeményét szavalták és több megzenésített költeményét énekelték. A megnyitó beszédet Bodrero fascista képviselő mondotta, aki mély rokonszenvvel emlékezett meg a világ egyik legzseniálisabb költőjéről, Petőfiről. Az egész olasz sajtó hosszasan foglalkozik a legrégebb olasz egyetem Petőfi-ünnepélyével és melegen méltatja nemcsak Petőfit, hanem vele kapcsolatban az egész magyarságot is.

Hol késik az új rekvirálási rendelet?

Amit Csernovitzban kiírdottak, Aradon és Temesváron nem.

A „Közöny” március havi egyik számában ismerttettem volt, úgy nagyjából a csatolt területek háztulajdonosainak Franasovici belügyminiszterhez benyújtott memorandumát, amelyet megbízásukból én szerkesztettem meg. Azóta várjuk, egyre várjuk a belügyminiszter enyhítő rendeletét, — de hiába. Közben megjött a csernauti (csernovici) háztulajdonosok egyesülete elnökének levele, amely arról ad hírt, hogy a háztulajdonosok egyesületei szövetségének az eljárása nem volt teljesen eredménytelen.

A levél kivonatban így szól: „Csernauti 1924. április 22. Igen tisztelt Doktor Ur! Belügyminiszternek történt együttes kihallgatásunk alkalmából biztosítottak bennünket arról, hogy egy, a mi kérelmeinknek megfelelő rendelet fog a prefekturának kiadni. A folyó év március hó 10-ének délutánján, miként ezt Caracás ur velem közölte, Ön egy emlékiratot nyújtott át a cernauti (csernovitzi) háztulajdonosok egyesülete nevében is a belügyminiszterium osz-tályfőnökének, amelynek értelmében egy miniszteri rendelet ki is adatott a prefekturának. Azóta lehetetlen volt e rendelet szövegét megszerezni, noha Caracás ur közölte velem, hogy M. osztályfőnöktől azt megkaphatom... Információt szolgáltató Önnek az, hogy az itteni rekviráló bizottság egy rendeletet hirdetett ki, amely szerint a köztisztviselők és katonák által lakott lakásokat elvonják

a bérbeadó szabad rendelkezése alól és azok rekviráló bizottság rendelkezésére elrekvirátatnak... Dr. Baltinester s. k.”

Boldog csernovitziak, akik azért panaszkodnak, mert a volt tisztviselői és katonai lakások fellett nem rendelkezhetnek! Mit szólnának ahhoz, hogy Aradon még a háztulajdonosokat is kilakoltatják a házukból s nincs lakó, aki biztonságban érezhetné magát a lakása birtokában. S kik azok a köztisztviselők, akik részére rekvirálni kell, miután már az utolsó hivatalos szolgálat is jól elhelyezkedett?

A memorandumnak és az arra kiadott belügyminiszteri rendeletnek a főbb intézkedései ezek: 1. Csak az 1923. október 1-je előtt már tisztviselő, vagy katonai által lakott lakást lehet elrekvirálni. 2. Rekvirálás útján lakást cserélni nem lehet. 3. Butorozott lakást rekvirálni nem lehet. 4. Senkitől sem szabad lakást elrekvirálni addig, míg tárgyalásra meg nem idézték, s védekezését meg nem hallgatták és ha az elrekvirálni kért lakás nem áll üresen, akkor felebezés esetén a belügyminiszter döntésének leérkezéig, a lakót kilakoltatni nem szabad.

Ezen szabályok pontos betartása nagyban enyhítené a rekvirálások súlyosságát. Reméljük, hogy a jövő hó közepéig a rendeletet itt is ki fogják hirdetni, ami a kínos bizonytalanságot nagymértékben enyhíteni fogja.

Dr. Székely Aladár.

Irodalom, művészet

Május 18-án lesz az aradi Janovics-ünnepély.

A technikai okok miatt elhárított jubiláris ünnepséget az aradi Kölcsey Egyesület május 18-án rendez meg a Kulturpalota nagytermében. Május 9. és 10-én lesz a Romániai Színészek Szindikátusának közgyűlése Bucarestben, amelyen feltétlenül szükséges dr. Janovics Jenő jelenléte, a ki ismét elnöke az Erdélyi és Bánföldi Magyar Színészegyesületnek. A közgyűlés miatt csak 18-án tartható meg az ünnepély, amelyen minden valószínűség szerint részt vesz a szindikátus elnöke: Manolescu, a kiváló drámai színész is. Ugyancsak meghívták az ünnepségre Costa Forst, a kitűnő magyarbarát román publicistát is, akit személyes barátság fűz a jubiláns sziniszegyesülethez. Az estélyi kitűnő műsora valószínűleg még újabb nagyszerű számokkal fog kibővíteni. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni, amelyek a Blochcégnél kaphatók és ugyanitt jegyezhetőek a jubiláris banketten való részvétel.

* Az aradi városi színház műsora. Csütörtök d. u.: Meghalok utánad. (Méréselt helyárral.) Este: Meghalok utánad, operette. (A.) Péntek: Dr. Lukács Béla előadó estje. (B.) Szombat: Hárem. (C.) Vajda Ernő vígjátékának bemutatása. Va-

sárnap délután: Pompadour. Este: Meghalok utánad. (C.)

* Az aradi színházi iroda hírei. Május elsején két előadás lesz a színházban. Délután a „Mintha álom volna” közkedvelt operett megy mérsékelt helyárral mellett és este negyedszer játsszák a bemutatón tetszéssel fogadott „Meghalok utánad” operett újonságot. — A szenzáció hatásával fogadta Aradváros díszingvált izlésű publikuma a hírt, hogy a színház igazgatóságának sikerült egy este lekötni dr. Lukács Béla világhírű előadó művészt, aki pénteken este mutatkozik be a városi színházban. A lapokban közölt külföldi jelentős sikereiről már régebben ismerik Aradon dr. Lukács Bélát, mindenki tudja róla, hogy művészetével csaknem egyedül áll az egész világon, amit ő nyújt, az egy meg nem vásárolható érték — az igazi tehetség.

* Csak felnőttek számára hirdetik a plakátok a színház szombati premierjét, Vajda Ernő „Hárem”-jének bemutatóját. Budapesten óriási tetszéssel fogadták a film pikantériával spékelt szellemes vígjátékot, amely ma is állandó műsordarabja a Renaissance színháznak. Az aradi színház sult kimondottan parádés szereposztásban készül a Vajda újonság bemutatására. A két, nagy hálás női főszerepet Horváth Mi-

cire és Márkus Rózsira osztotta a színház igazgatósága s a két kiváló színésznő lelkes ambícióval indult a közönség meghódítására. Szenzációk lesznek mindkettőjük tolettjei is. A vezető férfi szerepet, egy kimondottan elegáns bonvivánt figurát Sereghy Andor kreálja, s Jávor Alfréd, Darvas Ernő, aki egyuttal rendező is az újonságot, Kallós József, Lőrinczi Gizi játsszák a többi, egytől egyig tapsos szerepet. A Háremre teljesen új díszletek készülnek, a szombati premier tehát kiállítás tekintetében sem marad mögötte a Budapestinek.

* Kiurina Berta és Leuer Hubert kamaranékesek aradi hangversenye. A Párisban megjelenő Bulletin Musical című legelőkelőbb francia zenei folyóirat a következőket írja Berta Kiurináról: „Kiurina Berta asszony egyike korunk legkiemelkedőbb énekesnőjének. Őt egyszer énekelni hallani olyan esemény, aminőt az ember soha életében el nem felejt többé. A szakértők a tizenkilencedik század leg nagyobb énekesnőivel hasonlítják össze és nemcsak óriási hanganyagát dicsérik, de kiemelik tökéletes zenei intelligenciáját is. Legutóbb meghívást kapott a new yorki Metropolitan operához, ahol a szakemberek szerint ugyanazt a tüneményes karriert fogja elérni, mint amit Jeritza Mária megfirtott.” Hasonlóképpen írnak a nagy zenei folyóiratok Leuer Hubert kamaranékeséről is, aki a bécsi királyi operának Piccaver mellett az első tenoristája. Kiurina Berta és Leuer Hubert szombaton tartják a Kulturpalotában hangversenyüket. Jegyeket a Scharhag cégnél lehet kapni.

Új kezekben az aradi Központi.

(Özvegy Masanszterné az új tulajdonos. — Nagy újítások.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi Központi étterem és kávéház ismét gazdát cserélt. Az új vevő özvegy Masanszter Alfrédné, aki négy évvel ezelőtt adta el a Városi Kávéházat Schuch Ferencnek. A volt kávéház tulajdonos akkor nyugalomba vonult és senkisémmel hitte volna, hogy újra üzleti vállalkozásba fog. Azonban a mai viszonyok között tőkéje nem biztosította a megélhetést és most újra kávéházat és éttermet vezet. Az új tulajdonos hatalmas újításokat akar behozni. Nyáron a rendes ktrthelyiségben katonazenekar, jazzband és kabaré előadások. Az ősszel cukrászdát nyit és polgári éttermet. A téli kabaréban a nagyvároshoz hasonló fülkéket épít, ami mindenestre intimebbé fogja tenni a helyiséget. Szakácsnak egyébként a budapesti Hungaria étterem főszakácsát szerződtette. Kurtag Sándor a régi tulajdonos egyelőre nyugalomba vonul és pihen. Sem ő, sem beteges felesége nem bírják a megerőltető munkát. További terveket egyelőre még homály fed. Anyai bizonyos, ha az

új tulajdonos által beígért újítások létrejönnek. Aradnak egy kellemes szórakozóhellyel több lesz.

Sport.

— AMTE.—ATE. döntő jellegű bajnoki football-mérkőzés vasárnap délután 4 és fél órakor Aradon, az óvártéri pályán. Előzőleg 3 órakor Gloria-CFR.—ATE. old-boys bajnoki mérkőzés, 1 órakor Transylvania—Victoria játszik. Délőri pedig 9 órai kezdettel AMTE.—ATF. ifjúsági és második csapatok.

— Az aradi róm. kath. főgimnázium ifjúsága 1924. évi május hó 3-án (szombat) délután fél 6 órakor Strifler Ferenc tanár vezetésével az iskola tornatermében tartja II. házi torna- és birkozó-versenyét. Sorrend: 1. Szabadgyakorlatok; IIc. oszt. 2. Alsó osztályos fiúk svéd-palánkon (Ribstolon.) 3. Kezdő fiúk törvívása. (Szabadvívás.) 4. Sziertornázás alacsony korláton; IVc. oszt. csapata. 5. Kezdő lányok törvívása. 6. Sziertornázás alacsony korláton; IVc. oszt. csapata. 7. Alsó osztályos lányok Ribstolon; IVc. oszt. csapata. 8. Djuido japán birkozás (ösmerteti és tanítványaival bemutatja Neidenbach Emil tanár.) 9. Japán légtornázás függő póznán. 10. Sziertornázás magas korláton. Fiúk minta-csapata. 11. Tornagula.

Kifosztott temesvári kereskedő.

(Betérés Mencheim Lajosnál.)

(Saját tudósítónktól.) Mencheim Lajos temesvári Kossuthucai kereskedő lakásába ismeretlen tettesek, míg a kereskedő feleségével a Lloyd soron sétált betört és orman Mencheim több ezer lejt tartalmazó pénztárcáját valamint az asztalon lévő aranyóráját ellopta. A szekrényeket is feltörte a betörő, de azokból semmi értékes tárgyat nem vitt el. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

A Lejtényi-sikkasztás epilógusa.

(A Marmorosch bank pere a Schenker-cég ellen.)

(Saját tudósítónktól.) Lejtényi Sándor a Schenker-cég volt tisztviselője — mint ismeretes — két évvel ezelőtt 155.000 lejt vett fel hamisított csekkkel a Marmorosch bank aradi fiókjáratától. A sikkasztót a rendőrség letartóztatta és a törvényszék már több évi börtönbüntetésre ítélte. A Marmorosch bank a hitlen tisztviselő által felvett és elsikkasztott 155.000 lejt megtérítéséért pert indított a Schenker cég ellen. Az aradi törvényszék polgári felebbviteli tanácsa ma tárgyalta az ügyet és a Marmorosch bank követelését megítélte. Az ítélet jogász körökben nagy feltűnést keltett.

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki hivatalos munkaszünet miatt szombaton reggel jelenik meg.

— Egyházi kinevezés. Pacha Agoston apostoli kormányzó Eisner József aradi r. k. főgimnáziumi hitvitelt, az aradi Katolikus Fiuinternátus igazgatóját, a vörös öv viselésének jogosításával szentszéki tanácsossá nevezte ki.

— Nyolcvan állás üresedett meg Arad városánál. Az új közigazgatási törvény értelmében történt átszervezéssel kapcsolatban az aradi város házában mintegy nyolcvan állás üresedett meg. A megüresedett állásokra a város nyilvános pályázatot hirdetett és a beérkezett ajánlatokat a jövő héten összeülő bizottság fogja letárgyalni. A bizottság tagjai a következők: dr. Robu János főpolgármester, dr. Angel István polgármester, Olariu István városi tanácsos és Stefanuj Sabin városi főjegyző.

— A lakbérmegeállítások tárgyalása Aradon. Az aradi törvényszéken a lakbérmegeállítás iránti kérvények tárgyalását 10-én kezdi meg a bíróság, melynek elnöke dr. Barbara Sever táblabíró lesz. A beérkezett 202 kérvényt valószínűleg 10 másodnaponként tartandó tárgyalásokon dolgozzák fel és hoznak jogerős határozatot.

— D'Annunzio ismét nőül. Rómából jelentik: Jól értesült körök szerint D'Annunzio, az ismert olasz író a közeljövőben megházasodik. Felesége, hír szerint, az olasz főúri körök egyik ismert tagja lesz.

— Borzalmas hajókatasztrófa. Newyorkból jelentik: Borzalmas hajótörés történt a napokban Korea jobb partján, Tsinnanpo közelében. Egy japán személyszállító hajó összeütközött egy japán torpedóhajóval, léket kapott és elsüllyedt. Utasai közül egyetlen egyet sem lehetett megmenteni és kétszáz koreai diák esett áldozatul a hajótörésnek.

— Adó- és ellenőrzés alá kerülnek a rőpcédulák is. Az utóbbi időben gyakran osztogatnak különféle rőpcédulákat Arad uccáin, amelyek kereskedők és vállalatok reklámjait szolgálják. A kereskedőknek valószínűleg nincs tudomásuk arról, hogy a rőpcédulákat kiosztás előtt az állambiztonsági hivattal kell láttatni és a városnál illetéket kell fizetni, mielőtt forgalomba kerülnek. A rendőrség ma több ezer rőpcédulát foglalt le, mert az illető kereskedő nem tett eleget az előírt rendszabályoknak.

— Az új magyar aranyparitációs lakbérrendelet. Budapestről táviratozzák: Holnap jelenik meg a hivatalos lapban a kormány új lakbérleti rendelete, amely már a lakbérletben aranyparitásra való áttérést jelent. A lakások bérét egyöntetűen a békebeli lakbér arányértékének 11.75 százalékaiban állapítja meg a rendelet, míg az üzlethérek az arányérték 25 és fél százalékát fogják kitenni. Az aranykorona átszámítási kulcsa 16.000 pa-pirkorona lesz. Az új rendelet már a holnapi napon életbe is lép.

— Hamisítják a német bankjegyeket Hannoverből jelentik: A hannoveri rendőrség a napokban nagyarányu bankjegyhamisítás nyomára jött. Ismeretlen tettesek elárasztották az egész környéket hamis egybillió márkás bankjegyekkel. Hamarabb nyomozás után a tetteseket letartóztatták egy nyomdász és néhány társa szemlélésében.

A városi illetékek kivetése.

— Egyenként történik a kivetés. — Megfellebbezhető a határozat. —

(Saját tudósítónktól.) Mint ismeretes, Arad város megbízásából bizottságok járták végig az összes aradi üzleteket és felkeresték az összes háztulajdonosokat és lakókat, hogy a kivetendő községi illetékekhez a szükséges adatokat megszerezzék. Az új közigazgatási törvény megengedi a városnak, hogy házbérilletéket, cégtáblaadót és egyéb illetékeket vessen ki a város lakóira. A bizottságok befejezték munkálataikat és az összegyűjtött adatokat Clariu István városi pénzügyi tanácsos elé terjesztették. Az új illetékek kivetésére vonatkozólag kérdést intéztünk Clariu tanácsoshoz, aki a következőket mondotta:

Öngyilkos aradi uriaszony.

Veronállal megmérgezte magát Gábris bankigazgató felesége. — Allapota reménytelen.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután egy aradi uriaszony, öngyilkossági kísérletét jelentette az aradi rendőrségnek. Gábris Józsefné, a Pallas bank igazgatójának felesége öngyilkossági szándékából *öt és fél gramm veronált vett be.* A helyszínen megjelent az ügyeletes rendőrtiszt és dr. Luszt Ferenc hatósági orvos, aki azonnal gyomormosást alkalmazott, de a szerencsétlen uriaszony még az esti órákban sem nyerte vissza

eszméletét. Az orvosi vélemény szerint felépüléséhez nem sok a remény. A vizsgálat megállapította, hogy a veronált orvosi receptre szerezte be egyik gyógyszer-tárból. Az öngyilkossági kísérlet okát nem tudják, mert az uriaszony senkinek sem árulta el tragikus szándékát. Egyes verziók szerint családt okokból akart megválni életétől. Gábris Józsefné állandó orvosi kezelés alatt áll és injekciókkal akarják megmenteni az életnek.

— Hatmillió Newyork lakossága. Newyorkból jelentik: A legutóbb 1923. július 1-én tartott népszámlálás szerint az óriási város lakossága 6.016.000-t tesz ki.

— Letartóztattak egy református lelkésznot. Újvidékről táviratozzák: Az Újvidék melletti Piros községben nagy izgalmat keltett Novák Olga, a baranyai Vörösmart község református lelkésznotjének letartóztatása. A lelkésznot vasárnap délelőtt hitszónoklatot tartott Piroson. Másnap a pirosi csendőrség letartóztatta a lelkésznot, azzal a kifogással, hogy Novák Olga beszédével a magyarok között államellenes agitációt fejtett ki és egész hitszónoklatának politikai tendenciája van.

— Hét évi fegyház hitvesgyilkosságért. Muresán János füzési földműves február 2-án üröthurokkal megfojtotta feleségét, akivel régóta viszályban élt. A holttestet kocsihárta és a közeli Buduic község határába vitte és ott egy kutba bedobta. A csendőrség a gyilkosságot nem sokára felfedezte és a gyilkost letartóztatta. A gyilkosság ügyében a lugoji törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást és Muresán Jánost hét évi fegyházbüntetésre ítélte.

— A Scudier-parki gyilkosság főtárgyalása. A timisoarai törvényszék büntető tanácsa május 1-én tárgyalja Dresein Miklós bűnügyét, aki szeptember 28-án bestiális módon meggyilkolta és kirabolta Póka Piroška 40 éves munkásnot a temesvári Scudier parkban. A szenzációs ígérkező főtárgyalás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— Életjelet adott magáról egy halottnak hit hadifogoly. Komáromi Antal ismert temesvári rendőrtiszt a háború első évében 1914-ben a harctéren elhunyt és azóta nem adott életjelet magáról. A napokban Kinából hazatért Temesvárra egy kereskedő aki hírül hozta az elhunyt rendőr családjának, hogy Komáromi Kinában él és a nyár folyamán egy nagyobb forgolytranszporttal Romániába érkezik.

Legujabb Szövegek, Epongeek, Creppok, Grenadinok STRASSER

divatruházában Arad a legolcsóbbak.

— Betörés. Tegnap délután betörtek Kardos Miklós aradi ásványvizkereskedő lakására és körülbelül negyvenezer lej értékű holmit loptak el. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást.

— Értesítés. Reusz Sándor cég, mint a hatósági jeggyár bérleje értesíti a jegyfogyasztó közönséget, hogy a jeg házhoz szállítását f. évi május 1-én megkezdte s garantálja a pontos kiszolgálást. Előfizetési díjak: napi 2 táblától 2% tábláig hazaszállítva havonként és táblánként lej 500, ugyanaz napi 3 táblától feljebb lej 525

Reusz Sándor cég jeggyárában (Temesvári Polgári Serfözde r. t. főraktára) Arad, Bulev. Regele Ferdinand 33. (Boros Beni-tér 5.) jeg egész nap kapható. Telepen átvéve táblánként 16 lej. Rendeléseket 4 táblától feljebb házhoz szállítunk. Előfizetéseket Reusz Sándor cég és szivességből ifj. Klein Mór könyv- és papirkereskedése (Fehér Kereszt épület) vesz fel.

— Bérleljen Kerpel könyvtárában

— Unger-tanítványok hangversenye 4-én délután fél 5 órakor Aradon, a Kulturpalotában. Jegyek M. Klein Jun. papir- és zeneműkereskedésében.

Gyermek kóknik, patent harisnyák minden színben „HELLAS” harisnya és rövidnadrág üzletben ARAD, Lutheránus templom mellett.

— „A vasúti személyforgalom reformálása és a motorforgalom bevezetése” címmel Bakonyi Kálmán okl. gépészmérnök, CFR. felügyelő május 3-án délután 6 órakor a timisoarai régi műegyetem-épületben román nyelven előadást tart. Miután a fontos probléma általános közérdeklődésre tarthat számot, az aradi mérnök kollegákat és vendégeket szívesen látja a timisoarai mérnök-egylet.

— Malin és Clara harisnyák legjobb minőségben csak Bársonynál, Arad.

— Dr. Winnand-féle hársámmé-cukor a legjobb szer köhögés és rekedtség ellen. Ügyeljünk a névre!

— Elegáns gyermekkoscsik és szettek 360 lejtől kezdve Hegedűsnél Aradon.

— Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a belek szabályos működésére. Koperol az ideális és jóízű csokoládé hashajtó erre a legalkalmasabb.

Erzsébet osztrák császárné.

Még ma csütörtökön és pénteken az

Apolloban.

Keresik a Magyar Jegybank részvényeit.

Megindult a jegyzés. — Harmincmillió aranykorona az alaptőke.

Budapestről táviratozzák: A Magyar Nemzeti Bank részvényeinek jegyzése a fővárosban és a vidéken nagy érdeklődés mellett folyik. Az összes foglalkozási ágakból tömegesen jegyzik a jól kamatozó részvényt. A községi jegyzők egyesülete mai értekezletén kimondotta, hogy a részvények jegyzését a községek számára is lehetővé tenni kívánja. Számszerű adatok a részvényjegyzések eddigi mennyiségéről technikailag okokból még nincsenek.

Az alapítandó Magyar Nemzeti Bank célja, az alapítási tervzet szerint, többek között az, hogy előkészítse a készpénzfizetéseket aranyra és értéktároló valutákra szóló követeléseknek gyűjtése által. A bank köteles lesz minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodni arról, hogy a bankjegyek értékelhető beváltásának törvényes szabályozásáig állandó maradjon jegyeinek az az értéke, amely az arany valutás, vagy értéktároló valutával bíró országokra szóló váltók árfolyamában kifejezésre jut.

A Magyar Nemzeti Bank alaptőkéje 30.000.000 (Harminc millió) aranykorona, amely 300.000 darab egyenként 100 aranykorona névértékű részvényre oszlik. Az egész részvények 25 aranykorona névértékű negyed részvényekre is oszthatók. A jegyzett részvények névértékének felét a jegyzés alkalmával, másik felét a megalakulást követő két hónapon belül készpénzben kell befizetni. A részvényaláírás, mint már jelentettük, április 28-án kezdődött és az aláírás zárideje május 7-én délben lesz.

A részvények a magyar jegyintézetnél és fiókjainál, a Póstatakarékpénztárnál, az Országos Központi Hitelszövetkezetnél valamint a Pénzügyintézet Központ tagjai sorába tartozó pénzügyintézeteknél jegyezhetők. A befizetés a részvényjegyző választása szerint bármilyen aranyérmében vagy északamerikai, angol, svájci, hollandi illetőleg svéd értékrendszerre szóló fizetési eszközökben történik. Ez esetben 100 aranykorona 20 dollár 26 egynegyed centtel számítandó egyenlő értékűnek. A Devizaközpont hetenként állapítja meg a dollárösszeg átszámítását. Május hó 3-ig a következő átszámítások érvényesek: 100 aranykorona (vagyis 20 dollár 26 egynegyed cent) egyenlő 114 svájci frank 19 centimes, vagy 4 font 12 shilling 6 penny, vagy 54 hollandi forint 45 cent, vagy 77 svéd korona 05 öre.

A részvényjegyzéssel kapcsolatban a Magyar Királyi Állami Jegyintézet budapesti főintézete és vidéki fiókintézetei arra is fel-

vannak jogosítva, hogy ezüst forintokat és koronaértékű ezüst érméket a színsúly szerint megállapított és dollárban kifejezett árfolyamon dollárra átcsereljenek és az így nyert dollárt a jegyzés céljaira fordítsák. Az átszámítási árfolyam mint hetenként előre állapítják meg. Az első hétre megállapított árfolyam egy kilogramm szinezüstért 20 dollárt tesz ki. A

részvények jegyzésére a jegyintézet aranyrudakat is átvesz, a színarany kilogrammját 3280 aranykoronával.

A Neue Freie Presse, a Magyar Nemzeti Bank megalapítását kedvezően méltatja. Azt írja többek között, hogy Magyarország rövidesen fogja érezni a kölcsön áldásait. Aki Magyarországot történetét ismeri, az tudja, hogy Magyarország rövidesen a gazdasági és pénzügyi megszilárdulás útjára lép.

Szigoru munkaszünet május 1-én.

(Ellentétes rendelkezések. — Tilos minden felvonulás.)

(Saját tudósítónktól.) Az idén május elseje megünneplése körül ma estig annyira ellentétes híradások keringtek a városban, hogy tulajdonképpen senki sem volt vele tisztában, hogy hivatalos munkaszünet-e vagy sem. A „Közönség” annak idején megírta, hogy a belügyminiszter elrendelte, hogy a május elseje hivatalos munkaszünet. Erről azonban semmiféle értesítés nem érkezett Aradra hivatalos formában. Az egyik aradi estőrlap hírt adott arról, hogy május elsején nincsen munkaszünet, az üzletek nyitva maradhatnak, az üzemek dolgoznak és a közkhivatalokban rendes munka folyik. A munkásság, ha akarja megünneplheti május elsejét. Ma este félhétkor azonban teljesen megváltozott a helyzet. A rendőrség felhív-

ta telefonon a napilapokat és tudomásra hozta, hogy egy legújabbban érkezett miniszteri távirat szerint május elseje hivatalos munkaszünet. A közhivatalokban nem dolgoznak, minden üzlet zárva tartandó és az összes üzemekben szünetet a munka. Csupán az élelmiszerüzletek tarthatnak délelőtt tíz óráig nyitva. Az aradi munkásság holnap jó idő esetén a délelőttöt a ligetben, rossz idő esetén a Munkás-Otthonban tölti. Délután a Glória sporttelepen sportünnepségek és atlétikai versenyek lesznek, este a Munkás-Otthonban összejövetel, Mindentféle felvonulás, demonstráció, zászlók használata, beszédek stb. szigorúan tilosak. A munkásság vezetőinek garantálniuk kell a közüzemek munkájának zavartalanságát.

Közgazdaság. Miért nem hozzák forgalomba az új ércpénzt?

(Négymilliót kapott Arad.)

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumban megkezdtek a Belgiából érkezett ércpénzek szétosztását az egyes pénzügyigazgatóságok között, amelyek a forgalomba hozatalt intézni fogják. Egy-egy vagón ércpénzt kaptak Brasov, Cluj, Arad, Targu-Mures és Cernovitz. A városi adóhivatalok és a főváros részére is több vagón ércpénz jutott. Egy vagón négymillió lej értékű ércpénzt tartalmaz.

Az aradi pénzügyigazgatósághoz már megérkezett egy vagón, huszonhárom láda ércpénz, amelynek kiosztása és forgalomba hozatala azonban indokolatlanul még mindig késik. A négymillió értékű ércpénz nagyban segítene az aradi aprópénz hiányon és így rendkívül fontos, hogy az adóhivatal azonnal forgalomba bocsássa az új ércpénzt.

Éénkül a devizapiac.

A devizapiac a forgalom eléggé élénk volt. A román ünnepek hangulata és a bucaresti tőzsdeszünet azonban még a mai napon is erősen éreztette hatását a devizapiacra. Az árakban lényegesebb változás nem történt. Bucu-

restiben a tőzsdét május 2-án nyitják meg.

Párisban a lej 8.10.

HELYI VALUTAÁRAK. (Április 30.) Francia frank 12.85, svájci frank 34.90, dollár 192.75, dinár 2.52, szokol 5.78, lira 8.85, angol font 862. **Kifizetések:** Budapest külföldi 380, belöldi 450, Bécs 364, Prága 5.74, Zürich 34.85, Milano 8.80, London 857, Páris 12.80, Newyork 193.75, Belgrád 2.46.

Még ma okvetlenül fizessen elő jégre !!!

Előfizetéseket a mai hivatalos ünnep miatt **kizárólag Reusz Sándor sörraktára** 2223 Arad, Bul. Reg. Ferdinand 33. (Boros Béni-tér 5.) **vesz fel.**

ZÜRICH NYITÁS. (Április 30.) Amsterdam 210, Newyork 560.50, London 2458, Páris 36.25, Milano 25.15, Prága 16.43.50, Budapest 0.0072.50, Belgrád 7.02.50, **Bucuresti 2.90, Bécs 0.0079.**

ZÜRICH ZÁRLAT. (Április 30.) Amsterdam 210, Newyork 560, London 2459, Páris 36.20, Milano 25.15, Prága 16.43.75, Budapest 0.0072.50, Belgrád 7.02.50, **Bucuresti 2.90, Bécs 0.0079.**

Bucurestiben tőzsdeszünet.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. (Április 30.) Belgrád 1060—1090, **Bucuresti 430—450**, London 371300—381300, Páris 5460—5620, Newyork 84500—86800, Prága 2480—2550, Milano 3790—3900, Bécs 119.25—122, Napoleon 302000, **A takarékkorona árfolyama 125.**

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Április 30.) Magyar Hitel 670.000, Osztrák Hitel 224 ezer, Salgó 725.000, Rima 140.000, Ganz Danubius 3.840.000, Kőszén 3.450.000, Szlavonia 118.000, Cukor 3.275.000, Schlick 118.000, Ofa 562.000, Csáky 24.000, Kereskedelmi Bank 1.505.000.

!!!
Rádior 4082
Reggelire, uzsonnára, vacsorára, előételnek legolcsóbbak és legízletesebbek a

Kemény-féle huskonzervek
Kaphatók minden jobb fűszer- és csomagolóüzletekben !!

Májpástétom Haschee Gulyások
1/2, 1/4, 1/2 és 1/1 kilós dobozokban.
Frankfurti
páronként és zárt dobozban. Vízmentelárusítók részére helyi lerakati:
Hajduka és Társa
ARAD, Piata Avramiancu (Szabadság-tér) 7. Telefon 7—33. sz.
KEMENY TESTVEREK huskonzervegyára Salonta-Mare. — Bibor. 2166

= Májusi mintavásárok. A Kereskedelmi és Iparkamara közli: Folyó évi május hónapban a következő mintavásárok tartatnak: Május 10—25. a párisi XVI. nemzeti mintavásár, május 12—23. a birminghami X. ipari mintavásár, május 13—21. a lipcsei könyv-, művészeti-, zenei- és grafikai művek kiállítása, május 12—27. a baseli VIII. svájci mintavásár, május 31.—június 10. a budapesti XV. mintavásár, 1924. nyarán a fridrichstadti (Dánia) nemzeti mintavásár, 1924. nyarán a madridi II. nemzetközi mintavásár.

= Emelték a marha- és sertéshus árát Timisoarán. A timisoarai árvizsgáló-bizottság a marha- és sertéshus árakat felemelte. A felemelt árakat a városi tanács még nem hagyta jóvá.

Erdős René Berakasztott utca 225 lej Kelet hírlapja Arad.

Hogy áll a lej?

1924. április 30-án 100 lejért adták:

Nálunk:

- 2.90 svájci frankot,
- 7.98 francia frankot,
- 38.000 külföldi magyar koronát,
- 43.000 effektív magyar koronát,
- 45.000 belföldi magyar koronát,
- 36.400 osztrák koronát.

Zürichben 2.90 frankot.

Párisban 8.10 frankot

Budapestben 43000—45000 K-t

= A budapesti XV. mintavásár.

A Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamara árumintavásárát folyó évi május hó 31-étől június hó 10-ig rendezzi. A vásár, úgy mint az előző években, az idén is a városi iparcsermokban és a mellett levő új pavilonban, a könyv vásár pedig az Andrássy-ut 69. sz. alatt levő régi Műcsarnok helyiségeiben fog rendezetni. A Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamara részéről kiadott vásári igazolványok alapján 1924 május hó 30-tól június hó 10-ig az összes magyar vasutakon és hajózást vállalatok vonalain a reides menetdíjnál 50 százalékkal olcsóbban lehet utazni. Az idegen államokban székhelyű külképviseleti hatóságok a vásári igazolványok alapján május hó 30-tól június hó 10-ig 50 százalékkal olcsóbban lát tamozzák a látogatók utleveleit, sőt a fenti időben a határ nem láttamozott utlevelekkel is átélhető és a vizum utólagosan a vásár területén féltáron beszerezhető. Lakásrót (szállodában vagy magánlakásokban) Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala IV., Harisbazar I. félemelet gondoskodik.

Aradi mozi hírek.

Az udvar különös levegője öleli körül az Apolló színház filmcsodáját: Erzsébet osztrák császárné életét, mely még csütörtökön és pénteken marad műsoron. A film minden várakozást felülmúl, az udvari szerelmek különös módon bontakoznak ki előttünk, az intrikák pedig döbbenetes és drámai fordulatot adnak a képnek. Az előadások a film nagyságára való tekintettel kivételesen 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Rejtelmek háza nagyszabású kalandor-film május 1-én, csütörtökön az Urániában. Jegyek elővételben válthatók az Uránia elővételi pénztáránál. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A szerkesztésért felelősen:

KOCSY JENŐ
fedei.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Használt ólom
megvételre keresetlik.

NYILTTER.

Ezen róvat alatt közöltteket nem vállalunk felelősséget.

Értesítés!

Tisztelettel értesítom a t. c. közönséget, hogy az aradi

„Központi“ étterem, kávéház és barhelyiségeit

10056

mai napon átvettem és azokat személyes vezetésem mellett ujonnan felszerelve megnyitottam. Ugy mint a multban, úgy ezentul is a legizletesebb ételeket és a legjobb italokat fogom figyelmes kiszolgálás mellett i. t. vendégeimnek nyujtani Szives támogatást kér:

özv. Masanszker Alfrédné.

Kerthelyiség megnyitás!

Tisztelettel értesítom a n. é. közönséget, hogy május 1-én (csütörtökön) a régi jóhírnévű, gyönyörűen befasított

„Marilla“ nagy terraszt

ARADON a Str. Minerva (Ilona-uca) végén ünnepélyesen megnyitottam. Kifűző hegyzsal borok, frissen csapolt Dréher sör, kifűző konyha. Elsőrendű olgányzasa. Postos kézbesítés. Szolid árak!!! 15038

Szives pártfogást kér:
Schwarz Andor.

özv. Janiga Andrásné szül. Kandler Borbála úgy a maga mint fia Ferenc nevében fájdalommal tudetja, hogy felejthetetlen jó gyermeke, illetve testvére

Janiga Ilonka

életének 28-ik évében, jobblétre szenderült. A megboldogult földi maradványait május hó 2-án délután 4 órakor fogjuk a Bui. Reg. Maria (Andrássy-tér) 19. (8.) sz. házból az aradi felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyezni. 2574

Pihenése legyen csendes!

Mindenki vigyázzon egészségére!!

Csakis müjeget használjon,

mely tiszta vízvezeteki vízből készül. Járványos és fertőző betegségektől kiméli meg magát!

Jégszükségletét tehát

REUSZ SÁNDOR cégnél

Temesvári Serfözde r.-t. főraktára

ARAD, Bul. Regele Ferdinand No. 33. (Boros Béni-tér 5.)

szerezze be. 2228

Jég házhoz szállítva

előfizetőknek már féltáblától kezdve. Nem előfizetőknek 4 táblától feljebb. Figyelje a jégelőfizetési közleményeket!!

Románul beszélő

perfect magyar-német 33 éves banktisztviselő, banknál, ipari vagy kereskedelmi vállalatnál Aradon vagy vidéken megfelelő állást keres. Ajánlatokat „Temesvár“ jeligére Kelet hírlapirodában Arad kér. 10053

Rece (Filéet)

osipkék, függöny, ágyterítők stb. olesó árban kaphatók:

Bajnokné, Arad, Piața St. Sava No. 6 (Kelemen-tér). Bejárati Strada Gossdu, 2. kapu, 8. ajtó. 2538

A nagy világ csoda!

A nagy világ csoda!

Rejtelmek háza

Bemutatója az Urániában.

Ma május hó 1-én csütörtökön, 2-án pénteken, 3-án szombaton, 4-én vasárnap.

Csak négy napig.

Minden kicsi és nagy! Gazdag és szegény! Fialat és öreg! Meg kell, hogy nézze est a csodát.

Jegyek elővételben válthatók az Urániában.

Az előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Ajánlunk legfinomabb

Hartmann és Kleinig-féle Bohonolbel vattákat, kötszereket, muli, calloo, ergantin, orep, ideál pólyákat, Dermatol Hydrofil, Jodeform, Sublimat, Vioform, Tripafisvin, Xeroform gázokat, Gipsz pólyákat, Varró seelymeket, tej-szivókat, szepókákat, poszariumokat, Uebe, Kramer, stb. hőmérőket, Irrigator kannákat, gummi oszőveket, praxafeszkendőket, különféle fcsokendőket, Oatetereket puha gumbiból és fémből. 2319

Dr. Földes gyógyszerár Ad

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

In lipsa dispoziȚiei de câmpăritorului în conformitate cu dispoziȚiunile Codului Comercial vor vinde pe lângă intervenȚia unui notar public, pe riscul și contul cumpărătorului: Adolf A. Schwarz, firmă din Viena c. 620 m² de lemn de construcȚie de esenȚă moale, calitatea tombant la 10. Maiu, 1924. p. m. la orele 15.

Prețul de strigare este per m² 1700 Lei, iar pentru marja de lajime de 30 cm. 1900 Lei ab wagon gara Gheorgheni.

LicitaȚia se va ținea în Arad în biroul avocatului dr. Emil Micloși, Arad, Bulev. Regele Ferdinand I.

Nainte de începerea licitaȚiunei este a se depune 5% din valoarea totală a mării de mai sus, ca vadiu.

Maria este deponizată la heresreul societăȚii anonime mai jos iscălită în Gheorgheni.

Prețul marfei este a se achita în întregime cu ocaziunea preluării, ce are să se efectueze în decurs de cel mult 15. zile socotite dela data licitaȚiunii.

Cantitatea de 620 m² se va vinde în două poziȚii și anume cantitatea de 153 m² și cantitatea de 467 m². O altă împărțire nu se va admite.

CondiȚiunile licitaȚiei în detalii se vor putea vedea și până la termen în biroul avocaȚial alui dr. Emil Micloși, Arad, (Bulev. Regele Ferdinand No 1.) zilnic, afară de sârbători, între orele 15—16 p. m.

Dat în Arad, la 1. Maiu, 1924 „Societatea Anonimă de Exploatare Silvice Gheorgheni“ firmă înregistrată, vânzător.

Harcza Béla

uri szabó
BUDAPEST, Városház-uca 16.
I. emelet. (Párisi-uca sarok).

A magyar főváros előkelő körének, valamint Erdély és a Bánát Budapesten tartózkodó urai közönségének kedvelt szabója. — Nagy választék eredeti angol szövetekben. Közismerten előkelő ízlés. Szolid árak.

„ORIENT“ divatáruház ARAD, Férfi és női ruha szövetek a legnagyobb választékban raktárra érkeztek!!
Strada Alexandri (Salacz-u.) sarok.

Megkaptam a legjobb patkányirtó szert,

kérem egy próbairtást, míg patkány mutatkozik, semmi-féle díjazást nem fogadok el.

Fried Ignác

patkányirtó, Arad, Str. Jeleter 16. (Háromveréb-ucca 4. szám.) 2895

Apró hirdetések.

Levelezés.

„MARTA” jellegre levél van az aradi Közlöny kiadóhivatalában „Premiertől.” 2551

Alkalmazás.

ALLAST KERES gépirni tudó, kereskedelmi végzettségű fiatal ember. Bőveves gyakorlat. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2553

GYAKORLOTT német-magyar gépirő, ki könyvelésben és pénztár kezelésben járatos, állást óhajt változtatni június 1-re, esetleg vidékre is elmenne. Leveleket „Perfect” jellege alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 2552

APOLÓNÓ házakhoz ajánkozik. Arad, Strada Cuza Vodă (Thököly Inre-ucca) 57. 2562

MINDENES leány felvétetik Arad, Str. Seminarului (Siua-ucca) 1a) 2560

FIATAL leány, lehetőleg németül beszélő, gyermek mellé felvétetik, aki háztartásban is segédkezne. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2561

EGY mindenes főzőnőt, aki a háztartásban segédkezik, azonnali belépésre keres Baumann Lajosné Arad, Piața Avram Iancu 11. 2563

TISZTESSÉGES minden azonnali felvétetik. Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Bón-tér) 20-50. I. 3. 2569

ÜGYES kereskedő segéd, ki textil és konfektio szakmában járatos, ajánlatát kérem az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Solid” jellegre. 2584

MAGANYOS urindó keres jobb leányt szobaleánynak. Ugyanott bejárónó felvétetik. Arad, Piața Avram Iancu 17. szám. 2567

KIFUTÓFIU felvétetik Kell és Krausz cégnél, Arad. 10.054

PERZSASZÖNYEG rajzolók adják le címüket Kelet hírlapirodában Arad. 10.054

MINDENES kevés főzés tudással felvétetik. Cim Kelet hírlapiroda Arad. 10.054

SZOBALÉANY, vagy minden felvétetik. Kepes Arad, Strada Iosif Vulcan 6. (Kazinczy-ucca 11.) 10.054

MINDENES főzőnő és szobaleány felvétetik Arad, Str. Cloșca (Szent László-ucca) 8-12. szám alatt, I. em. jobbra. 2570

ELTERE Deutsches Fräulein wird zur Fierjährigen Mädchen aufgenommen. — Adresse Vas droguerie Arad. 15.038

HÁZMESTERPÁR gyermektelen, az asszony takarítson, szerény lakás, fűtés, világítás és fűtés mellett felvétetik. Érdeklődni Haász hirdetés irodájában Arad, Strada Románului (Zrinyi-ucca) 5. 16.509

PAPIRKERESKEDŐ segéd (férfi, vagy nő és érettségizett gyakornok felvétetek Kerpel Izsónál Arad. 2576

SZOBALÉANY, perfect Timisoarara felvétetik. Jelentkezés Strada Chendi (Kölcsey-ucca) 2. Kelen. 10.055

KOMOLY nő könyvelésben járatos, román és német nyelvet is érti, pénztárnoknői, vagy hasonló állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2581

PINCEMESTER, ki a borszakmában járatos, azonnali felvétetik Arad, Str. Eminescu 4. szám. 2580

Lakás.

KIADÓ egy csinosan butorozott uccai szoba egy házaspár részére, esetleg két fiatalembernek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2566

Vétel és eladás.

EGY jókarban levő négy ajtós nagy lénszekerény eladó Durr Kocsárdnál, fűtőüzlet Arad. 2555

GYERMEKÁGY, servisek, háló berendezés, ebédlő szőnyegek, scheslon terítők, kávé csészek, evőszközök, berakott kazetták, antik szekrény, ágyak, csillárok, arany terítő, horgolt terítők, 1 ablakra függönyök, csipke ágyterítő, kék asztalok, székek, vaságy, díztárgyak, férfi és női ruhák, varrógép, arany karesattóra, ezüst retikul, stb. eladó. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

GYERMEKKOCSI, alig használt, nikkelezett, gummikerékű, kiténő állapotban eladó. Cim Arad, Neuman-ház, II. em., baloldali sarok. 2558

GYAKORLÁSRA alkalmas hosszú zongora eladó. Cim Kelet hírlapiroda Arad. 10.055

HALÓSZOBA és több butor darabok eladók. Arad, Str. I. L. Garagiale (Csiky Gergely-ucca) 16-20. 2578

KREPPAPIR prima minőségű, lila, sárga és zöld színekben, még a készlet tart. tekercsenként lej 6.50 árban kapható Bloch papírüzletében Arad. 2583

REUMA szesz, kiténően bevált szer közzvény, csuz, idegzsába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

GUMMIKABÁTOK 780 lejtől kezdve nagy választékban kaphatók Muzsay József férjruha áruházában Aradon a színházzal szemben. 2457

ZONGORA eladó. Arad Piața Radulescu (Bocskay-tér) 5., ajtó 7. 2532

SÖTÉT hálószoba butor olcsón eladó Marik bádogosnál Arad, Bulev. Regele Ferdinand 7-37. 2536

TEJESKOCSI, emeletes, jókarban levő, olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.038

Ingatlan.

AZ AGRÁRREFORM törvényen átment, Arad közelében fekvő 450 kat. holdas birtok épületekkel együtt kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2554

ARAD, Strada Doamna Bălașa (Purgly Lajosné-ucca) 37. számú 3 szobás új magánház eladó nagy kerttel. Azonnal átadható. 2564

ARADON, Piața Avram Iancu (Szabadság-téren emeletes ház elfoglalható üzlethelyiséggel 825 ezer lej. — Emeletes ház 4 modern lakással, 1/2 holdas kerttel, belvárosban 600 ezer lej. — Belvárosi ház 3 szobás, fürdőszobás lakással, kerttel, 100 ezer lejes kölcsönrel terhelve, 340 ezer lej. — Bér- és magánházak 150 ezer lejtől 2 millió lejig eladók. Haász-iroda Arad, Strada Románului (Zrinyi-ucca) 5. 16.509

PIACTÉR közelében kisebb bérház, azonnal átvehető kétszoba, konyhas lakással 260.000 lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.021

ARAD, Strada Capitan Ignat 3. (Kapa-ucca 47.) számú kertes ház eladó elfoglalható lakással. 2573

Uzletok.

FÜSZER- ÉS CSEMEGE üzlet berendezéssel együtt eladó. Bővebbet Arad. Bulev. Regele Ferdinand 63-65. Durr Kocsárdnál. 2556

PIACTÉREN nagy saroküzlethelyiség, raktár, illetve műhelyhelyiséggel eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 15.039

Különféle.

GÉPMŰHELYÜNKBEN mindenféle gépmunkálatok elkészítését, különösen autók és motorok javítását és átalakítását vállaljuk. Autogén hegesztést végzünk, hengerek rovátkolását és csi-szolását pontosan eszközöljük. „Economia” Kereskedelmi és Ipari R-T. Oradea-Mare (Nagyvárad) Piața Mihai Viteazul 1. 2557

PÉNZKÖLCSONÖKET betáblázásra folyosítottak. Haász-iroda Arad, Strada Románului (Zrinyi-ucca) 5. 16.509

KÉTSZÁZEZER lej kölcsönt keresek két tehermentes, értékes házamra, első helyen való bekebelezés mellett. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2568

ELVESZETT vasárnap este Aradon az Apollóban 1/2 pár barna bőrkecstyű. Becsületes megtaláló keretik, azt az Apolló pénztáránál leadni. 2582

TENNISZRACKET javításokat, bármilyen törések helyreállításával, valamint racket hurozásokat, legutányosabban vállal Horvát műszaki üzlet Arad, Minorita templom mellett. 2577

Olesó háztelkek

200 négyszögölesek eladók 2448 14.000 és 18.000 Lej részlet-fizetés mellett kaphatók.

Muntean és Flora, Arad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 10. ujszám.

Elsőrendű butorasztalos munkások

felvétetnek

Orbán István

műbutorgyárában

Arad, Piața Stefan cel mare 16.

Fényező-, mázólo-, betüiro- és asztalos
Állandó szakmunkásokat alkalmaz az
„UNIO” Waggongyár
Satu-Mare. 2559

Waldmanné ARAD Str. Eminescu (Deák Ferenc ucca) 36. szám alatti gyönyörűen berendezett kerthelyiségében

május 1-től állandóan izletes hideg és meleg ételek, tisztán kezelt hús-ajjal borok, frissen csapolt temesvári sör pontos kiszolgálás mellett kaphatók. — Elsőrendű tekepálya !! — Esténként jóhírnevű cigányzene játszik !! —

Alkalmi vételek!

Aradon, a belvárosban magán- és bérházak parkettás lakással és a külváros minden részén teljes, gazdálkodásra megfelelő magán- és bérházak, eladók

Muntean és Flora

iroda,

Arad, Bul. Regina Maria 10. (Andrássy-tér) Lengyel-butorgyár házban. 2478

Primăria orașului municipal Arad. No. 10.081—1924.

PUBLICAȚIUNE DE CONCURS.

Pentru ocuparea postului de moașe comunală devenit vacant prin penzionarea a moașei comunală Francisca Movrin deschidem concurs, invitând petiționarele ca să-și inainteze cererile prin serviciul sanitar al orașului Arad adresate Primăriei orașului.

Retribuțiunea acestui post este 200 Lei leafă de bază la lună, plus adaosurile cuvenite.

Termenul de inaintarea cererilor este 15. Mai 1924.

Cererile vor fi instruite cu următoarele acte:

1. Diploma de moașe, cu dreptul liberei practice a moștului.
2. Certificat despre starea sanitară.
3. Certificat de moralitate.

Petiționarele ne vor dovedi că cunosc limba statului în scris și vorbire. 2571

Arad, la 24. Aprilie 1924.

Primar : Dr. ROBU.

Primăria orașului municipal Arad. No. 9513—1924.

PUBLICAȚIUNE DE CONCURS.

Pentru ocuparea postului de Director al Uzinelor Comunale Arad, precum și a unui post de inginer, publicăm concurs și invităm doritorii de a ocupa aceste posturi ca să ne inainteze cererile până la 20. Mai 1924. și să ne comunice condițiunile de salar.

Pentru ambele posturi, cererile vor fi insoțite cu următoarele documente:

1. Diploma de inginer mechanic.
2. Certificatele despre serviciile anterioare.
3. Certificat medical despre starea sanitară.
4. Certificat de moralitate.
5. Dovada despre situația militară.

Deja postulanti se cere să cunoască limba statului, și sunt preferiți cari cunosc mai multe limbi, precum limba germană și maghiară. În afară de acestea Directorului i se cere să cunoască afacerile comerciale și să fie expert în conducerea fabricii de gaz, tramvai, apeduct și canalizare ce are a ne documenta cu acte. 2572

Arad, la 23. Aprilie 1924.

Primar : Dr. ROBU.

Tiberiu Soltész cerna és fonalárak gyári raktára, Arad, Strada Matei Corvin 1. szám. Nagy raktár mindennemű perzsa- és smirna gyapju-fonalakban. 2422